

टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ, पुणे
बी. ए. - (विशारद) सामाजिकशास्त्रे

E
Batch 2020-21

परीक्षा : मे - २०२२

द्वितीय वर्ष

सत्र - ४

विषय:- नागरी समाजशास्त्र (SC-402)

दिनांक: २५/०५/२०२२

गुण : १००

वेळ : स. १०.०० ते दु. १.३०

सूचना : १. सर्व प्रश्न सोडवा.

प्रश्न १ खालील संकल्पना स्पष्ट करा. (कोणत्याही १०) (२०)

१. समुदाय
२. स्थलांतर
३. लोकसंख्येची घनता
४. औद्योगिकीकरण
५. औद्योगिक नगरे
६. औद्योगिक क्रांती
७. व्यक्तिवादी दृष्टिकोन
८. विवाह म्हणजे काय ?
९. स्तरीकरण
१०. जात
११. धर्म
१२. भिक्षावृत्ती

प्रश्न २ टिपा लिहा. (कोणत्याही चार) (२०)

१. स्थलांतराचे प्रकार
२. भावी काळातील नगरे
३. कुटुंबाचे प्रकार
४. नागरी विवाहाचे स्वरूप
५. नागरी स्थानिक शासन संस्था

प्रश्न ३ थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही तीन) (४५)

१. औद्योगिकीकरणापूर्वी व औद्योगिक नगराची वैशिष्ट्ये स्पष्ट लिहा.
२. स्थलांतरास कारणीभूत वेधक व प्रेषक घटक स्पष्ट करा.
३. भिकारी समस्येची कारणे व उपाय विशद करा.
४. झोपडपट्टीची समस्या यावर चर्चा करा.

प्रश्न ४ दिर्घ निबंध / सविस्तर उत्तर लिहा. (कोणतेही एक) (१५)

१. नागरीकरणाचे कुटुंबसंस्थेवरील परिणाम विशद करा.
२. नगरनियोजनाची आवश्यकता सांगून नगरनियोजनाची मूलतत्त्वे सविस्तर लिहा.

TILAK MAHARASHTRA VIDYAPEETH, PUNE
B.A. – SOCIAL SCIENCES
EXAMINATION: MAY - 2022
SECOND YEAR
SEMISTER - IV
Sub: Urban Sociology (SC-402)

Date: 25 /05/2022

Total marks: 100

Time: 10.00 am to 1.30 pm

Instructions: 1) Attempt all questions

- Q.1. Explain the concept. (Any 10) (20)**
1. community
  2. Migration
  3. Density of population
  4. Industrialization
  5. Industrial city
  6. Industrial revolution
  7. Self centeredness
  8. What is marriage ?
  9. Stratification
  10. Caste
  11. Religion
  12. Beggary
- Q.2. Write short notes. (Any Four) (20)**
1. Types of migration
  2. Cities in future
  3. Types of family.
  4. Nature of urban marriage
  5. Urban local self government institutions
- Q.3. Answer the following questions in brief. (Any Three) (45)**
1. Explain characteristics of pre-industrial and industrial cities..
  2. Explain pull and push factors responsible for migration.
  3. Elucidate causes and remedies of beggary problem.
  4. Discuss the problem of slums.
- Q.4. Essay type/ Open ended question. (Any One) (15)**
1. Illustrate on the consequences of urbanisation on family.
  2. Why town planning is essential ? Write in detail basic principles of town planning.